

DOBRÉ DŘEVO

Magazín pro trh se dřevem a certifikaci

• číslo 2 • léto 2003 •

OBSAH

Zprávy ze světa	1
Dřevařská výroba	1
Lesní hospodaření	1
Trh	2
Spotřebitelé	3
Příběh	4
Certifikace lesů a spotřebitelského řetězce	5
Informační servis	6

ZPRÁVY ZE SVĚTA

Dřevařská výroba

Největší evropský producent dých se rozhodl pro FSC
Společnost *Fritz Kohl GmbH + Co. KG*, největší výrobce dých v Evropě, nedávno získala certifikát FSC. Tento podnik nakupuje ročně 25 tisíc m³ kulatiny a vyrábí 14 milionů m³ dých.

Zdroj: FSC-Newsletter FSC Working Group Deutschland, číslo 8, březen 2003.

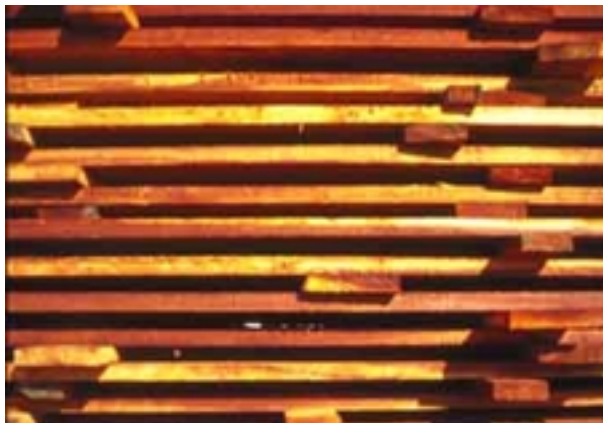
FSC se prosazuje v holandském stavebnictví

V Holandsku bude v rámci první fáze společného projektu 11 nizozemských stavebních společností a veřejných institucí, které se rozhodly při stavbě rodinných domů i jiných staveb využívat dřevo s certifikátem FSC, postaveno více než 2 500 domů a 10 000 m² kancelářských ploch. Mezi účastníky projektu je i jedna z největších stavebních společností v zemi – *Vestia Rotterdam-South*, která už postavila 75 000 domů.

Zdroj: FSC News and Notes, 6/2003, květen 2003.

Více než osmdesát nových certifikátů spotřebitelského řetězce

Počet držitelů certifikátu spotřebitelského řetězce (*Chain of custody*) FSC ve světě nezadržitelně roste. Za poslední čtvrtletí jich přibylo 82 a jejich celkový počet v tomto okamžiku činí 2480 v 61 zemích světa. Nejvíce firem vlastnících tento prestižní certifikát se nachází v USA (499), v Kanadě (100), v Jihoafrické republice (125) a v Brazílii (161). V Evropě vede v počtu

certifikovaných firem Velká Británie (323), která je následována Německem (243), Nizozemím (189), Polskem (163), Švédskem (131) a Švýcarskem (117). V České republice vlastní certifikát spotřebního řetězce FSC 11 dřevozpracujících firem. Další informace viz www.czechfsc.cz či www.fscoax.cz.

Zdroj: FSC Accreditation Unit, únor a květen 2003.

Lesní hospodaření

Veškeré státní lesy v Lotyšsku certifikovány

V únoru letošního roku byl dokončen proces certifikace FSC na 1,63 milionech hektarů státních lesů v Lotyšsku. Státní podnik *Latvijas valsts meži* tak splnil svůj závazek, zveřejněný v roce 2000. Na tyto certifikované lesy navazuje 58 firem s certifikátem spotřebitelského řetězce. Díky certifikátu FSC tak lotyšské dřevo obstojí na náročných trzích ve Velké Británii, Švédsku či Německu.

Lotyšské státní lesy se tak zařazují po bok Velké Británie, Estonska a Chorvatska, jež mají systémem FSC certifikovány rovněž veškeré státní lesy.

Zdroj: WWF Lotyšsko, únor 2003

První přeshraniční certifikace u sousedů

V květnu byl v Rakousku a sousedním Bavorsku (SRN) udělen v rámci skupinové certifikace historicky první přeshraniční certifikát FSC. Certifikace 534 hektarů lesů zde společně dosáhlo 38 malých vlastníků lesů. Přeshraniční iniciativa potvrdila, že lesní ekosystémy

ani snaha o zlepšení jejich obhospodařování nemusí být omezovány státními hranicemi. „*Jsmo hrdí na to, že jsme byli první,*“ říká Rakušan Josef Hörtlackner, koordinátor skupiny vlastníků lesa.

Zdroj: WWF Rakousko

Německá vláda potvrzuje, že se rozhodla pro FSC

U příležitosti zahájení valné hromady Pracovní skupiny FSC Německo v Hannoveru prohlásil spolkový ministr životního prostředí Jürgen Trittin, že certifikační systém FSC je standardem nejvyšší kvality, který odpovídá kritériím odpovědného hospodaření stanoveným německou vládou.

Trittin také připomněl závazek německé vlády, která se rozhodla získat do konce volebního období pro všechny německé federální lesy certifikát FSC. V praxi to znamená, že ve federálních lesích nebudou dále vznikat holiny, nebudou se používat pesticidy a prioritou bude přirozené zmlazení a snaha o zachování lesů s vysokou ochrannářskou hodnotou.

Zdroj: *FSC News and Notes* 7/2003. Tisková zpráva německého Ministerstva životního prostředí, ochrany přírody a jaderné bezpečnosti, 20. března 2003.

Terénní testy pro malé lesy

V rámci snah o rozšíření možností certifikace pro malé vlastníky lesů vypracovala organizace *Forest Stewardship Council (FSC)* v uplynulých 10 měsících nové přístupy k certifikaci malých lesů a lesů s nízkou intenzitou obhospodařování. Tyto metody mají zjednodušit a zlevnit certifikační proces FSC, aniž by se negativně podepsaly na jeho vysoké kvalitě. Na přípravě nových přístupů se podílelo 125 osob z 37 zemí světa.

FSC nedávno začala testování pozměněné certifikační procedury, přizpůsobené k hodnocení malých lesních majetků a lesů s nízkou intenzitou obhospodařování, podrobovat testům, které mají nové procedury ověřit, načež do nich budou zapracovány výsledné změny. Asi dvě desítky terénních testů budou prováděny v rozmanitých lesních typech, a to ve spolupráci s certifikačními firmami zemí geopolitického Jihu i Severu.

Zdroj: *FSC News and Notes*, březen 2003.

Dalších 300 000 hektarů polských státních lesů certifikováno

Oblastní ředitelství polských státních lesů v Radomi získalo certifikát šetrného lesního hospodaření FSC. Oblastní ředitelství Radom spravuje 325 000 hektarů lesa v oblasti mezi Krakovem a Varšavou. Hlavními dřevinami jsou zde borovice (60 %), olše (20 %)

a dub (5 %). Roční etát představuje zhruba milion kubíků dřeva, prodávaného převážně jako kulatina a vláknina.

Hlavní certifikační audit proběhl v Radomi během deseti únorových dní. Certifikační firma *SmartWood* pro něj použila tzv. obecný standard pro Pobaltské státy. Certifikátoři ocenili snahy místních lesníků zvyšovat podíly listnatých dřevin a redukovat použití chemických prostředků. Do další kontroly za rok je třeba zlepšit monitorovací systém pro chráněné druhy, zvýšit množství mrtvého dřeva v lese a zvětšit rozlohu přísně chráněných oblastí.

Vedoucí oblastního ředitelství v Radomi Adam Wasiak vysvětluje: „*Certifikace FSC je přínosná pro všechny. Pro nás lesníky je to dobrá příležitost srovnat naši práci s mezinárodním standardem, zatímco obchodníci používají certifikaci jako marketingový nástroj. Přidanou hodnotou je zvýšené environmentální povědomí ve společnosti.*“

Radom je jedním ze 17 oblastních ředitelství polských státních lesů, která dohromady obhospodařují lesy na ploše 7 milionů hektarů. 16 oblastí je nyní již certifikováno, na posledním z nich – oblastním ředitelství v Krosně – certifikační proces probíhá.

Zdroj: tisková zpráva *SmartWood/NEPcon*, květen 2003.

Trh

Obchodní kolos Home Depot chce jít příkladem

Jeden z největších světových obchodních řetězců prodávající dřevěné zboží, *Home Depot*, ke konci roku ukončil nákup dřeva nejasného původu a uzavřel nové kontrakty se společnostmi, které se hlásí k šetrnému lesnímu hospodaření. Společnost chce v budoucích letech znát původ dřeva a proces jeho zpracování – lesem počínaje a konče jeho cestou na pulty stovek vlastních prodejen.

Home Depot nyní prodává více dřeva s certifikátem FSC než kterýkoliv jiný obchod v USA. Společnost odebírá FSC dřevo od více než 40 dodavatelů.

Zdroj: Newsletter Certified Forest Products Council, únor 2003, www.homedepot.com

Nová studie: bez „ozelenění“ hrozí nebezpečí zráty trhu

Ze závěrů nové studie vypracované renomovanou společností IBM Business Consulting Services (dříve Pricewaterhouse Coopers) *Ekologizace trhu s lesními produkty v Britské Kolumbii* vyplývá, že možnost získání místa na trhu bude v příštích letech záležet stále více na tom, zda výrobce bude schopen prokázat se environmentálně odpovědným chováním či nikoli.

Studie sledovala třicet hlavních odběratelů dřevozpracujícího průmyslu Britské Kolumbie, pocházejících z USA, Evropy, Japonska a také jiných regionů Kanady, kteří nakupují dřevěné výrobky z Britské Kolumbie za více než dvě miliardy dolarů ročně. Ukázalo se, že obchodníci postupem času začínají při nákupu dávat přednost dřevěným výrobkům pocházejícím z ekologicky šetrné výroby.

Studie dále dokládá, že producenti dřeva, kteří nebudou reagovat na „ozelenění“ trhu, se vystavují riziku ztráty odběratelů.

Zdroj: Tisková zpráva Greenpeace, ForestEthics, Sierra Club of Canada, BC, březen 2003. Zprávu v plném znění lze získat na adrese www.greenpeace.ca.

Ekologové varují před ruským dřevem z nelegálních těžeb

Podle poslední studie Světového fondu pro ochranu přírody (WWF) je cca 35 % dřeva z lesů severovýchodního Ruska vytěženo a prodáváno nelegálně, přičemž velký podíl tohoto dřeva končí na evropském trhu.

Ilegální těžba způsobuje v ruských lesích nenahraditelné škody a ruské ekonomice vzniká v důsledku ilegálního obchodu ročně ztráta v hodnotě jedné miliardy amerických dolarů. Hlavní příčinu bezohledného obchodování se dřevem vidí autoři studie v nedostatečné státní kontrole ruských těžebních společností a obchodníků. Dřevařské podniky kontrolují původ dřeva jen zřídka. Evropští dovozci ruského dřeva, celulózy a papíru většinou neznají přesný původ zboží vůbec.

„Aby mohl být nelegální obchod se dřevem zastaven, musí ruská vláda zajistit dostatečnou kontrolu, zákony a sankce a evropské podniky musejí přestat importovat dřevo nejasného původu,“ tvrdí Michael Evers, německý odborník WWF.

WWF dále vyzývá dřevařské firmy, aby kompletně dokumentovaly přepravní cesty svého zboží až k místu jeho původu. Dobrým prostředkem k zamezení obchodu s nelegálním dřevem může být podle WWF

i systém certifikace FSC. V Rusku je již jeden milion hektarů lesa ohodnocen certifikátem FSC a dalšího půl milionu hektarů v severozápadním Rusku, na Sibiři a ruském dálném východě procesem certifikace prochází.

Ministr přírodních zdrojů ruské federace Valerij Roščupkin sdělil novinářům na dubnové ministerské konferenci o ochraně evropských lesů ve Vídni, že Rusko dává certifikaci systémem FSC přednost před jinými schématy.

Zdroj: tisková zpráva WWF Německo, duben 2003. Studie *Illegal Logging in Northwestern Russia* je k nahlédnutí na stránkách http://www.panda.org/news_facts/publications/forests/index.cfm.

Spotřebitelé

Zahradní nábytek ze zplundrovaných lesů

Podle výsledků průzkumu trhu, který si nechal zpracovat Světový fond pro ochranu přírody (WWF) v Rakousku, nabízejí někteří prodejci zahradní nábytek z teakového dřeva, které pochází pravděpodobně z devastovaných tropických lesů jihovýchodní Asie.

80 % světově obchodovaného teakového dřeva pochází z Barmy. Těžba teakového dřeva v Barmě drancuje poslední přírodní teakové lesy a jejich bohatou faunu. Obchod s tímto dřevem podporuje také vojenský režim v Barmě, který má na denním pořádku tak závažné porušování lidských práv, jako je mučení a nucená práce milionů lidí. Velká část teakového dřeva se těží, exportuje a zpracovává též v Thajsku nebo Číně. Teakové dřevo z Indonésie není rovněž úplně „čisté“ – podle studie *The Timber Footprint of the G8 and China* se v Indonésii těží 70 % dřeva ilegálně. Státní lesní společnost *Perum Perhutani*, která obhospodařuje teakové plantáže na indonéském ostrově Jáva, je navíc zapletena do sociálních konfliktů s místním obyvatelstvem.

„Pouze logo FSC dává spotřebitelům jistotu, že tropické dřevo, z něhož je vyroben jejich nábytek, nepochází z devastovaných lesů, nýbrž z lesů obhospodařovaných ekologicky a sociálně přínosným způsobem,“ říká lesní inženýr Marc Niggemeyer, odborník WWF na problematiku lesů. Při nákupu zahradního nábytku si rakouští spotřebitelé musí dávat pozor u firem, jako jsou ÖBAU, Blaha či Fantasteak, které nabízejí teakový nábytek bez značky FSC. Někteří prodejci dokonce označují zboží falešnými „zelenými“ značkami, které matou zákazníka.

Že existují také jiné tržní praktiky, dokazují podniky sdružené ve skupinách odpovědných podniků *Global Forest and Trade Network*, například WWF WOOD GROUP v Rakousku, Německu či Švýcarsku. Ty se společně s WWF snaží prosazovat ekologicky a sociálně odpovědné lesní hospodaření. Společnosti jako OBI, Hornbach, Neckermann či Praktiker tak

nabízejí zahradní nábytek z tropů, který vlastní důvěryhodný certifikát FSC. Více informací o skupinách odpovědných podniků WWF WOOD GROUP najdete na www.wwf.at/wwfwoodgroup.

Zdroj: tisková zpráva WWF, 8. dubna 2003.

Nizozemští spotřebitelé znají značku FSC

Holandské nevládní ekologické organizace, podporované obchodními řetězci prodávajícími dřevěné výrobky pro stavby, zahrady a domácnost, zahájily v dubnu druhé kolo rozsáhlé spotřebitelské kampaně propagující dřevo a dřevěné výrobky, pocházející prokazatelně z lesů obhospodařovaných podle ekologických a sociálních standardů FSC.

První kolo kampaně přineslo velmi dobré výsledky: aktivní povědomí o značce FSC se zvýšilo z 1 % v roce 1999 na 12 % v roce 2002. Pasivní znalost značky FSC a jejího smyslu (reakce na logo FSC) vzrostla na 44 %. V holandských obchodech je možno zakoupit 1300 výrobků s logem FSC od více než stovky firem.

Zdroj: *FSC News and Notes* 5/2003, květen 2003, www.fscoax.org

Ministři: Němci, nakupujte dřevo s certifikátem FSC!

Spolkový ministr životního prostředí Jürgen Trittin vyzval v rámci světového dne lesů spotřebitele, aby upřednostňovali dřevěné výrobky s certifikátem FSC, zvláště pak při výběru zahradního nábytku.

Trittin společně s ministryní pro ochranu spotřebitelů Renate Künast upozornil na velký význam přírodě blízkého hospodaření v lesích všude ve světě. Pouze z lesních porostů certifikovaných podle ekologických a sociálních standardů FSC mají ke konci legislativního období pocházet také všechny výrobky

z tropického dřeva, které pro své účely nakupuje federální vláda.

Zdroj: *BMU-Pressedienst* Nr. 31/03, 20. března 2003; *Holz.Zentralblatt Online*, 21. března 2003.

Německý rádce spotřebitelů doporučuje značku FSC

Německá Rada pro trvale udržitelný rozvoj nedávno doporučila ve své příručce pro spotřebitele zboží s označením FSC. Rada chce pomoci této brožury vést zákazníky k environmentálně odpovědnému spotřebitelskému chování a pomoci jim ve vyhledávání výrobků šetrných k životnímu prostředí. Značka FSC zde byla v kapitolách o bydlení a domácnosti označena za jediný systém certifikace dřeva, který lze zákazníkům doporučit.

Zdroj: Rada pro trvale udržitelný rozvoj Německo, leden 2003.

P Ř Í B Ě H

Minety

Minety je malá obchodní firma která prodává ve Velké Británii dřevěné výrobky, zejména zahradní nábytek a řezivo. Stojí tedy na konci spotřebitelského řetězce dřeva. Majitel společnosti Mike Bowles se rozhodl získat pro svou společnost certifikát spotřebitelského řetězce FSC. Stalo se tak ve chvíli, kdy jeho sesterská společnost obdržela tento certifikát na dětský nábytek, který vyrábí v Jihoafrické republice.

Mike považoval za důležité dát přednost FSC certifikovaným výrobkům před necertifikovanými všude tam, kde jsou k mání. „Porušit spotřebitel-

ský řetězec dřeva na jeho konci při prodeji by bylo plýtváním úsilím, které společnosti přeje mnou – lesníky počínaje – vynaložily na certifikaci.“

Minety prodává své výrobky na britském trhu skrze zprostředkovatele. Jelikož zprostředkovatel právně ani fyzicky nepřebírá odpovědnost za zboží, umožňuje nepřetržený spotřebitelský řetězec firmě Minety propagovat své výrobky logem, značícím výrobky z šetrně obhospodařovaných lesů.

S tím, jak rostoucí podíl spotřebitelů ve Velké Británii a v zámoří upřednostňuje výrobky šetrné k životnímu prostředí a vyhledává visačku s logem FSC, získává Mike konkurenční výhodu na trhu a s ní i ekonomický profit.

CERTIFIKACE LESŮ A SPOTŘEBITELSKÉHO ŘETĚZCE

Certifikace spotřebitelského řetězce

Spotřebitelským řetězcem (*Chain of custody, CoC*) se v procesu certifikace rozumí zjišťování cesty certifikovaného výrobku z místa původu materiálu až k finálnímu certifikovanému produktu, který je dodán spotřebiteli. Podniky, které se jakýmkoliv způsobem podílejí na zpracovávání či třeba jen balení certifikovaných produktů, potřebují získat certifikát spotřebitelského řetězce, aby mohly výrobky být dále označovány jako certifikované.

Certifikace spotřebitelského řetězce se proto může stát podmínkou pro získání zakázky dřevozpra-

covatele, včetně pil, papíren, truhlářství, tiskáren či nakladatelství.

Podniky, které se rozhodnou pro získání certifikátu spotřebitelského řetězce, jsou odpovědné za vytvoření a zavedení vlastního systému kontroly spotřebitelského řetězce. Kontrolu tohoto systému provádějí každoročně certifikační firmy, akreditované u mezinárodního ústředí *Forest Stewardship Council A.C.* v Bonnu na základě specifických požadavků FSC.

Efektivní systémy zaváděné podniky zahrnují fyzické oddělení či dočasnou separaci dřeva a dřevěných výrobků nebo používání čárových kódů a barevného značení. To umožňuje dělníkům, nezávislým auditorům či jiným pozorovatelům identifikovat certifikované a ne-certifikované výrobky. Registrační číslo certifikátu spotřebitelského řetězce na faktuře pak zákazníkům umožní ověření pravosti certifikátu.

Pozvánka

**Pracovní skupina pro certifikaci lesů FSC v ČR a Institut für Marktökologie (IMÖ)
vás srdečně zvou na dvoudenní seminář**

LESNÍ CERTIFIKACE FSC – PŘÍLEŽITOST PRO VÁŠ PODNIK

Seminář je určen všem vlastníků lesních majetků a lesním hospodářům. Je zaměřen na praktické stránky certifikačního procesu FSC a jeho ekonomické aspekty. Součástí semináře je exkurze na lesní majetek s certifikátem FSC v Bavorsku (SRN).

Datum: 6. – 7. říjen 2003
Místo: Cheb, hotel Hvězda

Program semináře zahrnuje:

pondělí 6. 10.

- certifikační proces – typy certifikace, průběh certifikace, požadavky na vlastníka, ceny
- České národní standardy FSC – východiska, základní principy, požadavky na vlastníka
- FSC trh a marketing – výhody plynoucí z certifikátu FSC, výrobky FSC na domácím a mezinárodním trhu, výstavy, modelové projekty.

úterý 7. 10.

- výjezd autobusem do Bavorska, exkurze na certifikovaném lesním majetku, diskuse s místními lesními hospodáři.

Cena semináře 900 Kč na osobu zahrnuje náklady na ubytování (1 noc) a stravu.

Náklady na dopravu a organizaci hradí pořadatelé (IMÖ a FSC ČR). Bude zajištěn tlumočnický z německého jazyka.

Máte-li zájem se semináře zúčastnit, dejte nám prosím vědět do 20. srpna 2003 na adresu:

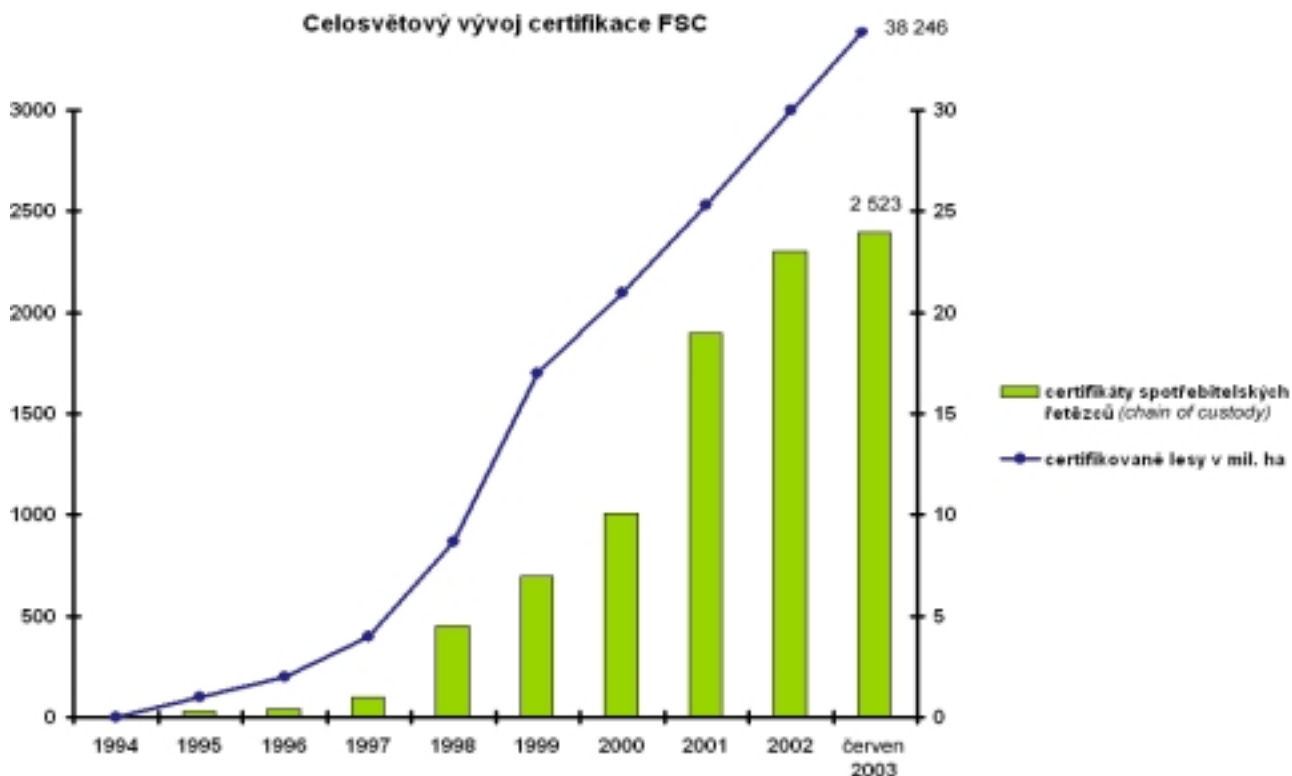
FSC ČR, Bratislavská 31, 602 00 Brno. Přihlásit se můžete též e-mailem na adresu dobredrevo@centrum.cz.

V případě projeveného zájmu Vám pošleme podrobné informace a závaznou přihlášku.

INFORMAČNÍ SERVIS

Další zdroje informací:

- české stránky o FSC: standardy FSC, akreditované certifikační firmy, popis certifikačního procesu, nejčastěji kladené otázky atd.: www.czechfsc.cz;
- ústředí Forest Stewardship Council A.C. v Bonnu, vyčerpávající informace o systému FSC: www.fsc-oax.org;
- přehled certifikátů FSC: www.certified-forests.org;
- základní informace o 2.500 certifikovaných podnicích a jejich výrobcích: www.fscinfo.org;
- výrobky s certifikátem FSC v rámci celého světa: www.certifiedwood.org/search-modules/Supplier-Search.ASP;
- obchodování s výrobky FSC: www.forestworld.com, www.timberweb.com;
- lesy s certifikátem FSC: www.fscoax.org, www.certifiedwood.org/search-modules/CertForests.asp;
- výrobky FSC v Rakousku, Švýcarsku, Německu: www.wwf.ch, www.wwf.de, www.wwf.at/Projekte/wald/fsc/;
- instrukce pro skupinovú certifikaci: www.proforest.net;
- porovnání různých certifikačních systémů: www.fern.org/Certification/certification_publications.htm, www.proforest.net;
- skupiny odpovědných podniků Global Forest And Trade Network: <http://www.panda.org/forestandtrade/>;
- skupiny odpovědných podniků WWF WOOD GROUPS Švýcarsko, Německo, Rakousko: www.wwfwoodgroup.ch, www.wwf.de/woodgroup, www.wwf.at.

Certifikáty FSC byly oceněny společností v 68 zemích.

Zdroj: FSC A.C.

DOBŘÉ DŘEVO • magazín pro trh se dřevem a certifikací

Vydává Pracovní skupina pro certifikaci lesů FSC v ČR, Brno 2003.

Překlady a texty: FSC ČR
Jazykové úpravy: Míla Palánová
Grafická a tisková příprava: Leoš Knotek
Určeno k volnému šíření.

Kontakt:
Pracovní skupina pro certifikaci lesů FSC v ČR (FSC ČR)
Bratislavská 31, Brno 602 00
tel./fax: 545 211 383
e-mail: dobredrevo@centrum.cz
www.czechfsc.cz